

Celkové zhodnocení stavu sbírky

Sbírka motýlů MUDr. Procházky je umístěna v dřevěných plných dvoukrabicích, v dřevěných krabicích se skleněným víkem, příp. menších krabicích s plným víkem. Tyto krabice spolehlivě těsní a zabraňují vniku škůdců. Krabice jsou v dobrém stavu, pouze ojediněle je částečně prasklé skleněné víko. Vnitřní části krabic jsou vyplněny polystyrenem, plastazotem nebo sololitem potaženým papírem. U krabic se sololitovým dnem by bylo vhodné dno vyměnit vzhledem ke špatnému uchycení špendlíků v tomto materiálu. Veškerý sbírkový materiál je preparován a převážná část exemplářů je ve vysoké kvalitě. U některých jedinců chybí zadeček, část křídla, případně tykadla. V naprosté většině tyto drobné nedostatky neznemožňují spolehlivé určení daného druhu.

ZÁVĚR

V rámci revize sbírky bylo zaznamenáno celkem 541 druhů motýlů z 18 čeledí. Samotná sbírka je unikátní nejen svým zpracováním, ale hlavně z hlediska velkého množství údajů o značném počtu druhů motýlů. Deponované druhy pochází převážně ze západních Čech, především z okolí Manětína. Velké množství druhů (zhruba 20 %) ze sbírky Milana Procházky se nachází v červeném seznamu ohrožených druhů bezobratlých, ve směrnících soustavy NATURA 2000, či v legislativě ČR (zákon č. 114/1992). Oproti minulosti se dnes v důsledku necitlivých zásahů v krajině můžeme setkat pouze s částí těchto druhů. Intenzivní zemědělství, používání hnojiv a insekticidů, ale také sukcese má v konečném důsledku negativní vliv na prostředí příznivé pro mnoho druhů motýlů a dochází tak k jejich úbytku a stávají se ohroženými.

PODĚKOVÁNÍ

Autoři velice děkují panu doktorovi Procházkovi za darování precizně uspořádané sbírky motýlů do Západočeského muzea v Plzni. Sami cítíme velkou zodpovědnost za tuto sbírku, za jejich ochranu a věříme, že do budoucna poslouží mnoha vědeckým a výstavním účelům a tím pádem se budeme moci podělit o toto úctyhodné dílo i širokou veřejností. V neposlední řadě děkujeme i samotné rodině pana doktora Procházky za veškerý poskytnutý materiál a jejich ochotu.

LITERATURA

- BENEŠ J., KONVIČKA M., DVOŘÁK J. & FRIC Z.F. [eds.]. 2002. Motýli České republiky: Rozšíření a ochrana I, II: Butterflies of the Czech Republic: Distribution and conservation I, II. Vyd. 1. – Společnost pro ochranu motýlů, Prácheň, 857 pp.
- BENEŠ J. & KONVIČKA M. 2017. Hesperioidea a Papilionoidea (denní motýli). – In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí, Příroda, Praha, 36: 206–211.
- BENEŠ J., KONVIČKA M. & ZAPLETAL M. 2017. Notodontidae (hřbetozubcovití) a Erebiidae – Lymantriinae (bekyně) a Arctiinae (přáslevníci). – In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí, Příroda, Praha, 36: 217–220.
- BUSINCKÝ R. 2009. Endemické jeřáby České republiky. – Acta Pruhoniceana, Praha, 93: 37–46.
- DEMEK J. & MACKOVČIN P. [eds.]. 2006. Hory a nížiny. Zeměpisný lexikon ČR. – AOPK ČR, Praha, 544 pp.
- KŘENOVÁ Z. & HRUŠKA J. 2012. Proper zonation – an essential tool for the future conservation of the Šumava National Park. – European Journal of Environmental Sciences, 2: 62–72.
- LAŠTŮVKA Z. & LIŠKA J. 2011. Komentovaný seznam motýlů České republiky. – Biocont Laboratory, Praha, 148 pp.
- LAŠTŮVKA Z., ŠUMPICH J., VRABEC V., LEHEČKA E., KURAS T., NĚMÝ J., HRNČÍŘ J., HEŘMAN P., UŘIČÁŘ J., BĚLÍN V. & HULA V. 2017a. Erebiidae. – In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí, Příroda, Praha, 36: 194–195.
- LAŠTŮVKA Z., ŠUMPICH J., VRABEC V., NĚMÝ J., HRNČÍŘ J., LEHEČKA E., KURAS T., UŘIČÁŘ J., HEŘMAN P., HULA V. & BĚLÍN V. 2017b. Noctuidae (můrovití). – In: HEJDA R., FARKAČ J. & CHOBOT K. [eds.], Červený seznam ohrožených druhů České republiky. Bezobratlí, Příroda, Praha, 36: 213–216.
- HAUSMANN A. & VIIDALEPP J. 2012. The Geometrid Moths of Europe, Volume 3: Larentiinae. – Apollo Books, 743 pp.
- HULA V. & NEIDOBVÁ J. 2014. The first record of *Pyrgus malvoides* (Elwes & Edwards, 1987) in the Czech Republic (Lepidoptera, Hesperioidea): an accidental introduction?. – Nota Lepidopterologica, Sofia, 37: 3–8.
- CHYTRÝ M., HÁJEK M., KOČÍ M., PEŠOUT P., ROLEČEK J., SÁDLO J., ŠUMEROVÁ K., SYCHRA J., BOUBLÍK K., DOUDA J., GRULICH V., HARTEL H., HEDL R., LUSTYK P.,

- NAVRÁTILOVÁ J., NOVÁK P., PETERKA T., VYDROVÁ A. & CHOBOT K. 2020. Červený seznam biotopů České republiky. – Příroda, Praha, 41: 1–172.
- MACEK J., DVOŘÁK J., TRAXLER L. & ČERVENKA V. 2007. Motýli a housenky střední Evropy. Noční motýli I. – Academia, Praha, 376 pp.
- MACEK J., DVOŘÁK J., TRAXLER L. & ČERVENKA V. 2008. Motýli a housenky střední Evropy. Noční motýli II. Můrovití. – Academia, Praha, 492 pp.
- MACEK J., PROCHÁZKA J. & TRAXLER L. 2012. Motýli a housenky střední Evropy. Noční motýli III. Pídalkovití. – Academia, Praha, 424 pp.
- MACEK J., LAŠTŮVKA Z., BENEŠ J. & TRAXLER L. 2015. Motýli a housenky střední Evropy IV. Denní motýli. – Academia, Praha, 539 pp.
- MIRONOV V. 2003. Larentiinae II. (Perizomini and Eupitheciini). – In HAUSMANN (ed.), The Geometrid Moths of Europe 4: 1–463.
- NĚMEC F. 1985. Lepidoptera, 1. část. Soupis sbírek Západočeského muzea v Plzni. – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, Plzeň, 54: 1–76.
- NOVÁK I., LAŠTŮVKA Z., VÁVRA J., MAREK J., ZELENÝ J., LIŠKA J., KRÁLÍČEK M., GOTTWALD A., PIPEK P., SPITZER K., JAROŠ J., VANČURA B., AŠMERA J., JANOVSKÝ J., LEKEŠ V. & KRAMPL F. 1992. Česká jména motýlů. – Zprávy České společnosti entomologické ČSAV, Praha, 28: 1–54.
- PRUNER L. & MÍKA P. 1996. Seznam obcí a jejich částí v České republice s čísly mapových polí pro síťové mapování fauny. – Klapalekiana, Praha, 32 (Supplementum): 1–115.
- QUITT E. 1971. Klimatické oblasti Československa. – Academia, Praha, 73 pp.
- ROVNEROVÁ T. 2012. Těžba zlata na Manětínsku. – Acta rerum naturalium, 12: 107–118.
- SHTINKOV N., KOLEV Z., VILA R. & DINCA V. 2016. The sibling species *Leptidea juvernica* and *L. sinapis* (Lepidoptera, Pieridae) in the Balkan Peninsula: ecology, genetic structure, and morphological variation. – Zoology, 119: 11–20.
- ŠUMPICH J. 2001a. Katalog sbírky motýlů uložené v OMOH v Rychnově nad Kněžnou. Část 1. – Acta musei richnoviensis, sect. natur., Rychnov nad Kněžnou, 8: 37–84.
- ŠUMPICH J. 2001b. Katalog sbírky motýlů uložené v OMOH v Rychnově nad Kněžnou. Část 2. – Acta musei richnoviensis, sect. natur., Rychnov nad Kněžnou, 8: 85–111.
- SCHWARZ R. 1948. Motýli 1. – Vesmír, Praha, 42 pp.
- SCHWARZ R. 1949. Motýli 2. – Vesmír, Praha, 68 pp.
- SCHWARZ R. 1953. Motýli 3. – Československé akademie věd, Praha, 157 pp.
- TÝR V. 2012. Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 5. část. Tenebrionoidea Mycetophagidae, Ciiidae, Tetratomidae, Melandryidae, Ripiphoridae, Zopheridae, Mordellidae, Tenebrionidae, Prostomidae, Oedemeridae, Meloidae, Mycteridae, Pythidae, Pyrochroidae, Salpingidae, Anthicidae, Aderidae, Scraptiidae). – Západočeské entomologické listy, Plzeň, 3: 22–29.
- TÝR V. & ZAHRADNÍK P. 2017. Brouci (Coleoptera) Žihle a okolí. 12. část. Dermestidae, Bostrichidae, Ptinidae. – Západočeské entomologické listy, Plzeň, 8: 76–85.
- VOHÁŘOVÁ T. 2021. Revize lepidopterologické sbírky MUDr. Milana Procházky. – Ms., 90 pp. [Diplomová práce; depon. in: Knihovna ZČU, Plzeň].
- WALTER J. 2020. Soupis sbírky Západočeského muzea v Plzni: Lepidoptera. Část 2. – Sborník Západočeského muzea v Plzni, Příroda, Plzeň, 125: 5–43.
- WIEMER M., BALLETO E., DINCA C., FRIC F.Z., LAMAS G., LUKHTANOV V., MANQUUIRA M. L., van SWAAY C.A.M., VILAE., Vliegenthart, A., WAHLBERG N. & VEROVNIK R. 2018. Updated checklist of the European Butterflies (Lepidoptera, Papilionoidea). – Zookeys, Sofia, 81: 9–45.
- ZAHRADNICKÝ J. & MACKOVČIN P. [eds]. 2004. Plzeňsko a Karlovarsko. Chráněná území ČR XI. – AOPK ČR, Praha, 588 pp.
- ZAPLETAL M. 2011. Proměna fauny denních motýlů na střední škále: Situace v Jihočeském kraji. – Ms., 198 pp. [Diplomová práce; depon. in: Pedagogická fakulta, České Budějovice].

Internetové zdroje

- Web 1: Mapování a ochrana motýlů České republiky. 2021. – URL: <http://www.lepidoptera.cz/klic/> (citováno: 21. června 2021).
- Web 2: Bestimmungshilfe für die in Europa nachgewiesenen Schmetterlingsarten. 2021. – URL: http://www.lepiforum.de/lepiwiki.pl?Forenbenutzung_En.1 (citováno: 20. června 2021).
- Web 3. WHEELER J. (ed.). 2021. Moth Dissection. V.5.1. – URL: <http://www.mothdissection.co.uk> (citováno: 20. června 2021).